

Sadık Varer: Mesele ile ilgili bir yazıyı okurken, sosyalist dünyanın tarihsel ayıplarından biri saydığım, iç ilişkilerde ‘silahlı tasfiye’ geleneği üzerine yazmaya karar vermişim.

Derken, aklıma, bir dönem yayın kurulunda yer aldığım Devrim dergisinde yayınlanmış bir makale geldi. Makaleyi buldum. On yedi yıl önce, şimdi yazmayı düşündüklerimi yazmışız. Yazmışız, diyorum, çünkü makalenin altında iki kişinin imzası var; Yıldız Tan ve Yalçın Atabey. Ben, Devrim ve Emek Cephesi dergilerinde, siyasal hayata birlikte başladığımız ve talihsiz bir trafik kazasında yitirdiğimiz Yalçın Atabey mahlasıyla yazıyordum.

O makaleyi,

kısaltarak yeniden yayınlıyorum:

“ (.....) □ □ Uluslararası komünist hareketince yaratılan geleneğin olumsuz yanlarından biri, örgütsel iç süreçlerde ve örgütler arasındaki ilişkilerde açığa çıkan sorunların çözümünde ‘kılıç’ kullanmayı ‘meşru’ gören düşüncedir. Türkiye sosyalist hareketi bu düşüncelyi de içeren bir mirası devraldı. Devralınan mirasın öyküsü oldukça uzun. Özetlemek gerekiyor. ‘Öykümüz’ iki bölümden oluşuyor. 1920’li yılların öncesindeki süreç boyunca yazılan birinci bölümün teorisi yoktur. Bu sürecin baskın karakteri, şiddet unsurunu dışlayan ‘tasfiye eylemleri’dir. Komünist partilerdeki iç

çelişkilerin çözüm yöntemi olarak tasfiyelere başvuruluyor, fakat tasfiyelerde 'kılıç' değil, komünistlerin başlıca iç ideolojik mücadele aracı sayılması gereken 'kalem' kullanılıyordu. 20'li yılların öncesinde Sosyalist Devrimciler'in beyaz teröründen yansıyan ve Lenin dahil diğer Bolşevik önderleri hedefleyen silahlı saldırılar ve bunun gibi birkaç örnek sayılmazsa, genel olarak sol içinde silahlı tasfiye örneklerine rastlanmaz. Bu durum, örgütsel iç süreçlerde de geçerlidir. Bu konuda, Bolşeviklerin örnek bir tutum sergilediklerini söyleyebiliriz. Mutlak bir gizlilik gerektiren ayaklanma kararını, ayaklanmadan önce kamuoyuna açıklayan Zinovyev ve Kamanev'e karşı bile şiddete başvurma

gereği duymayan Bolşevik Parti'nin tutumu, bugünün komünistlerine çok şey anlatmalıdır.

20'li yıllardan sonra yazılan öykümüzün ikinci bölümü ise, 10. Kongre'de üretilen ve pek çok şeyin yanında sosyalizm içi farklı düşüncelerden kaynaklanan fraksiyonları, doğal olarak farklı düşüncelerin kendilerini özgürce ifade edebilmelerini yasaklayan konjonktürel politikaların bir süre sonra 'teori' katına yükseltilmesiyle yaratılan 'uygun iklimde' yazıldı ve bu bölümde gerçekleştirilen tasfiyeler, ağırlıkla şiddet unsurunu

içermeye başladı. Eski Bolşevik geleneğe yabancılaşanlarca ‘çelişkisiz birlik’ isteğiyle gerçekleştirilen 30’lu yılların ‘ünlü’ tasfiyelerinde, Merkez Komite üyeleri de dahil binlerce komünist, “komplocu - ajan” ve benzeri suçlamalarla, bugün bile tartışılan ilginç ‘yargılamalardan’ geçirilip kurşuna dizildi.

Tam bir ‘irade birliği’ isteğiyle şekillenen resmi düşünceye ters düşen bir düşüncenin insanı olan Troçki, kalemle susturulamayınca kılıçla

susturuldu!..

Uluslararası komünist hareketine yön verebilme yeteneğindeki Komintern merkezinde konumlanan ‘tekil irade’den çıkan emirlere uygun olarak, uluslararası komünist hareketin ‘muhalif’ addedilen çok sayıdaki kadrosu öldürüldü. Sovyetler Birliği’nden başlayarak, Komintern aracılığıyla

uluslararası komünist harekete geçen ‘yok etme’ mantığı, giderek gelenekselleşmiş ve bugüne kadar taşınmıştır. Komünist hareketin tarih sayfalarına ‘lanetliler’ şeklinde kaydedilenlerin trajik sonları, örneğin Yunanistan’da Aris’in ya da Arnavutluk’ta Mehmet Şehu’nun öldürülmesi gibi pek çok olay,

**Komintern aracılığıyla
yaratılan sözkonusu
geleneğin dışında
tutulamaz.**

**Emperyalist işgale
karşı savaşımla
bütünleşen anti-faşist
mücadelenin**

Yunanistan

**coğrafyasında, beş on
partizanla başlayıp yüz
bine yakın silahlı gücü**

**örgütlenme başarısını
gösteren Aris'in, bir
muamma yaratılarak
öldürülmesini
değerlendirirken, YKP
Genel Sekreterliği'nin
suç dosyasına takılıp
kalmamak gerekiyor;
Aris'in öldürülmesi
olayında Siantos ve
Zakariadis suçludurlar
ama gerçek suçlu**

**Aris'in öldürülmesine
kanal açan düşüncedir.**

**Aris'in öldürülmesine
neden olan düşünce,
eşdeyişle, örgüt içi
çelişkilerin
çözümünde şiddet**

**kullanmayı 'doğal'
karşılayan gelenek
sürdükçe, daha çok
Aris'in öldürülmesine
tanıklık edilebilirdi,
böyle de oldu. Örgüt
sel iç süreçlerde
açığa çıkan
çelişkilerin
çözümünde şiddet
kullanmayı meşru**

**gören bir geleneğin
içinde büyüyen
Arnavutluk
komünistlerinin
seçkin bireylerince
oluşturulan
Politbüro'nun bir
toplantısında
kurşunlanarak
öldürülen Mehmet**

**Şehu olayını da bu
şekilde
değerlendirmek
lazım.□**

**Şehu'nun
öldürülmesinin
gerekçesi,**

**yaşadığımız
trajedinin
vahametini anlatan
tipik bir örnek
sayılabilir. O güne
kadar, on yılların
mücadele insanı,
seçkin komünist
olarak bilinen
Mehmet Şehu,**

**birden bire “ beş
ülkenin ajanı ve
komplocu”
oluvermişti!.. (...)**

Gayri ciddi

**suçlamalarla
öldürülen
sosyalistlerin
sonları
karşısında hep
bir suskunluk
yaşanmıştır; bu
tür olaylar,
“onların iç**

**sorunudur”
sorumsuzluğu ile
geçştirilmiştir.
Bu, ciddi bir
hatadır.□**

Giderek

**inandırıcılığını
yitiren
gerekçelerle
öldürülen
sosyalistlerin
kanlarıyla çizilen
tabloya bakıp,
sosyalist adalete**

**gölge
düşürüldüğünü
söylemek
mümkündür.
Dahası, bu tarz
'tasfiyelerle'
yaratılan tablo,
dünya**

**kamuoyuna
“kendi
insanlarına bile
terör uygulayan
sosyalizm”
imajının
taşınması gibi
olumsuz bir**

**işlev görmüş,
bağıntılı olarak,
emperyalizmin
“sosyalizm
eşittir
demokrasiyi ve
insan haklarını
hiçe sayan bir**

**sistem”
propagandasını
işleyebilmesi
için çok uygun
bir malzeme
sunmuştur.**

**Sosyalistler,
örgütsel iç
süreçlerde
açığa çıkan
çelişkilerden
kaynaklanan
öldürme
olaylarını “**

**öldüren örgütün
iç sorunu”
olarak
değerlendireme
zler; bu, genel
olarak bütün
sosyalistlerin
ve sosyalizmin**

**sorunudur. (...
)**

**Günümüzde,
burjuvazinin**

siyasal örgütlenmeleri içinde açığa çıkaran çelişkilerin çözümünde şiddet yöntemi

**neredeysse
kullanılmaz bir
hale geldi.
Burjuvazi
akıllandı!..
Burjuva
demokrasisini**

n iç ve dış denetim mekanizmaları , burjuva partilerinin yaşadıkları iç çelişkilerin

şıddet

kullanılarak

çözümlemesi

ni engelliyor.

Geri

toplumların

siyasal

**örgütlenmeleri
nde veya
burjuva
fraksiyonları
arasında yer
yer kullanılan
şiddet**

**yöntemleri bir
yana, genel
olarak
burjuvazi bu
yöntemleri
kullanmıyor. (**
...)

**Makyavelizmin
iğrenç
yöntemleri ile
birbirlerinin
ayağını
kaydırıyor,
ama**

**birbirlerini
öldürüp,
ardından
“komplocu -
ajan vs”
demiyorlar,
diyemiyorlar.**

**Bu durum,
çelişkilerin
çözümünde
hala şiddet
yöntemini
kullanan
sosyalistlerin**

**ciddi şekilde
düşünmelerin
e neden
olmalıdır.
Uygulana
gelen 'silahlı
tasfiye'**

**yöntemlerini
n, zaten feci
şekilde
prestij
kaybına
uğramış olan
sosyalizme**

**daha çok
puan
kaybettirdiği
gerçeği bir
yana,
sosyalizme
yaraşır, onun**

**felsefesine
uygun,
gerçekleştiril
mek istenen
toplumun – o
toplumun
'ahlak'ının**

**aynası olan
düşünce ve
davranış
biçimlerinin
bugünden iç
ve dış
ilişkilerde**

**egemen
kılınmasının
zorunluluğu
tartışma
kabul
etmiyor..**

**Artık, genel
olarak
burjuva
dünyasında
bile
silikleşmeye**

başlayan 'silahlı tasfiye' yöntemleri, sosyalistleri n

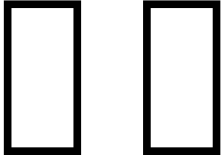
**dünyasından
uzaklaştırılm
alı, bu yönde
bir ideolojik
kültür, yeni
bir gelenek**

yaratılmalıdır

... ” □ □ □ □ □ □ □

□

Sadık Varer

(Devrim

Dergisi - Ocak 1992)